

Zkouška M1100, středa 6.1.2010, 8:00–10:00 hodin

1. část (praktická)

1. (1 bod) Určete všechny hromadné body posloupnosti

$$b_n = (-n)^{\sin(n\pi/2)}.$$

2. (1 bod) Určete definiční obor funkce
- f
- a funkce
- f'
- . Funkci
- f'
- zjednodušte.

$$f(x) = \ln(\ln(5 - \sqrt{25 - x^2})).$$

3. (1 bod) Vypočítejte následující limity

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^m - 1}{x^n - 1}, \quad (m, n \in \mathbb{Z}, m \neq 0, n \neq 0).$$

[Uvažte různé možnosti znamének pro exponenty m a n a využijte vztah $x^k = \frac{1}{x^{-k}}$ pro $k < 0$.]

4. (1 bod) Půdorys divadelního jeviště je sjednocením obdélníka, půlkruhu a dvou čtvrtkruhů, přičemž půlkruh přiléhá k jedné straně obdélníka a čtvrtkruhy přiléhají ke dvěma rovnoběžným stranám obdélníka (viz obr.). Celkový obvod půdorysu je
- $\ell = 100$
- metrů. Určete rozměry půdorysu jeviště, víte-li, že byly stanoveny tak, aby byla plocha jeviště co největší. Určete také tuto maximální plochu jeviště. Pro jednoduchost počítejte s hodnotou
- $\pi \approx 3$
- .

5. (2 body) Vyšetřete průběh funkce
- $f(x) = \frac{-\ln x}{\sqrt{x}}$
- . Druhá derivace funkce
- f
- je

$$f''(x) = \frac{8 - 3 \ln x}{4x\sqrt{x}}.$$

Pro výpočty můžete použít $e^2 \approx 7.39$, $e^{8/3} \approx 14.39$, $\frac{2}{e} \approx 0.74$, $\frac{8}{3e^{4/3}} \approx 0.70$, $\frac{1}{3e^4} \approx 0.01$.

6. (1 bod) Určete primitivní funkci
- k

$$f(x) = \frac{1}{1 - \cos x}.$$

[Jedna z možností výpočtu je univerzální substituce $t = \operatorname{tg} \frac{x}{2}$.]

7. (1 bod) Uvažujme funkci

$$f(x) = \frac{2}{x^2 - 1} \quad \text{pro } x \in (a, \infty),$$

kde $a \geq 1$ je parametr. Tato funkce je nezáporná. Pomocí vhodného nevlastního integrálu určete plochu mezi grafem funkce f a osou x na intervalu (a, ∞) .

8. (2 body) Uvažujme čtverec s délkou hrany
- a
- (
- $a > 0$
-) umístěný svým levým dolním rohem do počátku souřadné soustavy (viz obr.). Plocha tohoto čtverce je pokryta hmotou tak, že specifická hmotnost v bodě
- $[x, y]$
- (
- $x, y \in [0, a]$
-) je přímo úměrná vzdálenosti bodu
- x
- od počátku, tj.
- $s(x) = kx$
- (
- $k > 0$
-). Určete polohu těžiště tohoto čtverce.

Zkouška M1100, středa 20.1.2010, 8:00–10:00 hodin

1. část (praktická)

1. (1 bod) Určete všechny hromadné body posloupnosti

$$b_n = (-n)^{\sin(n\pi/2)}.$$

2. (1 bod) Určete definiční obor funkce
- f
- a funkce
- f'
- . Funkci
- f'
- zjednodušte (odstraňte složené zlomky).

$$f(x) = \frac{\arccos x}{\sqrt{1-x^2}} + \ln(2 - \sqrt{4-x^2}).$$

3. (1 bod) Vypočítejte následující limity

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^m - 1}{x^n - 1}, \quad (m, n \in \mathbb{Z}, m \neq 0, n \neq 0).$$

[Uvažte různé možnosti znamének pro exponenty m a n a využijte vztah $x^k = \frac{1}{x^{-k}}$ pro $k < 0$.]

4. (1 bod) Ramena a menší základna lichoběžníku mají velikost
- $a = 4$
- cm (viz obr.). Určete velikost
- b
- jeho větší základny tak, aby byl obsah lichoběžníku maximální.

5. (2 body) Vyšetřete průběh funkce

$$f(x) = e^{-\frac{6}{x^2}}.$$

[Pro výpočty můžete použít $e^{-\frac{3}{2}} \approx 0.22$.]

6. (1 bod) Určete primitivní funkci
- k

$$f(x) = \frac{1 - \sqrt[3]{x}}{x + \sqrt[3]{x}}.$$

7. (1 bod) Uvažujme funkci

$$f(x) = \frac{\operatorname{arctg} x}{x^3} \quad \text{pro } x \in [1, \infty).$$

Tato funkce je nezáporná. Pomocí srovnávacího kritéria pro nevlastní integrály určete horní odhad pro plochu mezi grafem funkce f a osou x na intervalu $[1, \infty)$. Příným výpočtem pak určete jeho přesnou velikost této plochy.

8. (2 body) Vypočítejte objem rotačního tělesa, které vznikne rotací grafu funkce

$$f(x) = e^{3x} \sqrt{\sin(6\pi x)}$$

kolem osy x na intervalu $[0, \frac{1}{6}]$. (Viz obr.)Doplňková (nepovinná) otázka: Určete obvod největší kružnice, kterou lze dostat na svislém řezu tohoto tělesa. [Nápověda pro doplňkovou otázku: Uvědomte si, že funkce $\operatorname{tg} x$ je periodická s periodou π a že záporné hodnoty funkce $\operatorname{arctg} x$ lze eliminovat přičtením periody nebo jejího vhodného násobku k argumentu (tj. použitím jiné větve funkce $\operatorname{tg} x$, než jakou bereme obvykle). Při výpočtu použijte $\operatorname{arctg} \pi \approx 1.26$.]